

## BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT

GEWONE ZITTING 2009-2010

22 MAART 2010

### VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**teneinde de UNESCO  
voor te stellen om  
het Zoniënwoud in te schrijven op  
de lijst van het Werelderfgoed van de Mens**

(ingediend door de heren  
André du BUS de WARNAFFE (F),  
Ahmed MOUHSSIN (F), mevrouw Els AMPE (N),  
mevrouw Annemie MAES (N),  
mevrouw Brigitte DE PAUW (N) en  
de heer Ahmed EL KTIBI (F))

#### Toelichting

Het Zoniënwoud is erfgoed van onschatbare waarde voor het Brussels Gewest en is een goede zaak voor de inwoners. Op een totale oppervlakte van 4.400 ha, gedeeltelijk ook in het Vlaams en Waals Gewest, bedraagt het Brussels gebied 1.654 ha. Het Zoniënwoud bestrijkt ongeveer 10 % van het grondgebied van het Gewest.

De biologische, ecologische, sociale, culturele en economische waarde van het woud wordt ruim erkend.

Krachtens de Habitatrichtlijn, is het woud met zijn bosranden, de aangrenzende bosrijke gebieden en de vallei van de Woluwe natuurlijk geïntegreerd in het netwerk Natura 2000.

In april 1996, is het Zoniënwoud op Europees niveau voorgesteld als speciale beschermingszone voor het behoud van habitats (droge heide, halfnatuurlijk vochtig grasland, grasland met hoge kruiden (voedselrijke ruigten), beukenbossen van het type *Asperulo-Fagetum*, beukenbossen op kalkhoudende bodem, eikenbossen van het type *Stellario-Carpinetum*, residuële alluviale bossen (*Alnion glutinosae incanae*) en diersoorten (vooral vleermuizen) die bijzonder zijn (habitatrichtlijn 92/43 van de Europese Unie).

## PARLEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 2009-2010

22 MARS 2010

### PROPOSITION DE RESOLUTION

**visant à soumettre à l'UNESCO  
la proposition d'inscription, sur la liste  
du Patrimoine mondial de l'humanité, de  
la Forêt de Soignes et de la hêtraie cathédrale**

(déposée par MM.  
André du BUS de WARNAFFE (F),  
Ahmed MOUHSSIN (F),  
Mmes Els AMPE (N), Annemie MAES (N),  
Brigitte DE PAUW (N) et  
M. Ahmed EL KTIBI (F))

#### Développements

La Forêt de Soignes constitue un patrimoine inestimable pour notre Région bruxelloise et une véritable chance pour ses habitants, D'une superficie totale de 4.400 ha, partagés avec les Régions flamande et wallonne, sa partie bruxelloise couvre 1.654 ha. Elle occupe environ 10 % du territoire de notre Région.

La valeur tant biologique et écologique que sociale, culturelle et économique du massif forestier est largement reconnue.

En application de la directive habitats, la Forêt avec ses lisières, les domaines boisés avoisinants et la vallée de la Woluwe est d'ailleurs tout naturellement intégrée dans le réseau Natura 2000.

En avril 1996, la Forêt de Soignes a été proposée au niveau européen comme zone spéciale de conservation pour la présence d'habitats (landes sèches, prairie humide semi-naturelle à hautes herbes (mégaphorbiaies eutrophes), hêtraie de l'*Asperulo-Fagetum*, hêtraie calcicole, chênaie du *Stellario-Carpinetum*, forêts alluviales résiduelles (*Alnion glutinosae incanae*)) et d'espèces animales (chèvres-souris principalement) particuliers (directive habitat 92/43 de l'Union européenne).

Het Gewest heeft er zich toe verbonden om de nodige maatregelen te nemen voor het behoud van die soorten en habitats. Naast de wetten op het natuurbehoud, worden er ook stedenbouwkundige maatregelen genomen met het oog op het behoud van het « groen » dat aan de stadsontwikkeling is kunnen ontsnappen. Het Zoniënwoud is sinds 1959 door een besluit (koninklijk besluit van 2 december 1959) beschermd. Als beschermde site valt het onder de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed, die elke wijziging van het uitzicht ervan verbiedt. Enkel onderhoudswerken zijn toegestaan.

Een groot deel van het woud wordt gekenmerkt door een bijzondere vegetatie die ver buiten onze grenzen bekend is : dat « kathedraalwoud » is immers een uniek landschap in de wereld, heeft dus een wereldreputatie en draagt bij tot het internationale imago van Brussel. Het bestrijkt tot op vandaag nog ongeveer 65 % van het bosgebied, maar het beheerplan van 2003 voorziet in een beperking tot 50 %.

Er zijn enkele burgerverenigingen opgericht om de bevolking bewust te maken voor de waarde van het Zoniënwoud, in het bijzonder van het kathedraalwoud. Hun actie beïnvloedt ook de beheerskeuzes, inzonderheid door zich te verzekeren van de bestendigheid van het uitzicht van het kathedraalwoud.

De nieuwe wetenschappelijke inzichten die Leefmilieu Brussel in de verf gezet heeft en die in november 2009 bekendgemaakt zijn, versterken thans het vermoeden dat de beuk (*Fagus sylvatica* L.) in ons Gewest zich in de loop van deze eeuw alsnog moeilijker zal aanpassen aan de stijging van de gemiddelde temperatuur van onze planeet en geleidelijk zal achteruitgaan als gevolg daarvan.

Het woud is niet gedoemd om te verdwijnen, maar de grote meerderheid van de wetenschappers voorziet dat, gelet op de snelheid waarmee de klimaatveranderingen zich op aarde al voltrekken, de gevoelige soorten zich niet tijdig zullen kunnen aanpassen aan de nieuwe klimaatomstandigheden.

De verschillende klimaatscenario's voor de toekomst van het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) zijn het erover eens dat er een evolutie bestaat naar een stijging van de maximumtemperatuur, kortere koude periodes, een gewijzigde spreiding van de regenperiodes, krachtigere winden, een stijging van de zeespiegel alsook naar een hogere frequentie van extreme weersomstandigheden zoals hittegolven, perioden van droogte, overstromingen en stormen.

De beuken in het Zoniënwoud zijn gevoelig voor periodes van droogte en stormen en zouden op termijn uitsterven door die toekomstige evolutie. Het woud vol kathedraalbeuken zou onverbiddeijk tot verdwijnen gedoemd zijn.

La Région s'est engagée à prendre les mesures nécessaires à la conservation de ces espèces et habitats. Parallèlement aux lois sur la conservation de la nature, des mesures sont également prises au niveau urbanistique pour préserver le « vert » qui a pu échapper au développement de la cité. La Forêt de Soignes bénéficie dès 1959 d'un arrêté de classement qui doit la mettre à l'abri de toute emprise (arrêté royal du 2 décembre 1959). Site classé, elle est soumise à l'ordonnance du 4 mars 1993 sur la conservation du patrimoine immobilier qui interdit toute modification de son aspect. Seuls les travaux d'entretien sont autorisés.

Une partie importante de la forêt est caractérisée par un faciès végétal singulier dont la renommée dépasse largement nos frontières : cette dénommée « hêtraie cathédrale » est en effet un paysage unique au monde, bénéficie de ce fait d'une renommée mondiale, et contribue à l'image internationale de Bruxelles. Elle couvre jusqu'à présent encore quelque 65 % de l'aire du massif mais le plan de gestion adopté en 2003 prévoit de la limiter à 50 %.

Plusieurs associations citoyennes se sont constituées afin de sensibiliser l'opinion publique à la valeur de la Forêt de Soignes et en particulier de la hêtraie cathédrale. Leur action contribue également à la définition des orientations de gestion, notamment en s'assurant de la pérennité du faciès de hêtraie cathédrale.

Aujourd'hui, les nouveaux éléments de connaissance scientifique mis en évidence par Bruxelles-Environnement et communiqués en novembre 2009 accréditent la présomption que l'adéquation écologique du hêtre (*Fagus sylvatica* L.) dans notre Région sera progressivement rompue dans le courant de ce siècle en raison des conséquences de l'augmentation de la température moyenne de l'atmosphère de notre planète.

La forêt n'est pas condamnée à disparaître mais la communauté scientifique dans sa grande majorité prévoit que la rapidité des modifications climatiques dans lesquelles est déjà engagé l'environnement terrestre, ne laissera pas le temps aux espèces sensibles de s'adapter aux nouvelles conditions du milieu.

Les différents scénarios climatiques prévisionnels du GIEC (Groupe d'Experts Intergouvernemental sur l'Évolution du Climat) s'accordent sur une évolution allant dans le sens d'une augmentation de la température maximale, d'une réduction des épisodes de froids, d'une modification de la répartition des épisodes de pluie, d'une intensification du vent, d'une hausse du niveau de la mer, concomitante à l'augmentation de la survenance d'événements extrêmes tels que vagues de chaleur, sécheresses, inondations et tempêtes.

Sensible précisément aux épisodes de sécheresse et de tempête, la présence à terme du hêtre en Forêt de Soignes serait compromise suivant cette évolution prévisionnelle, et avec lui, c'est la hêtraie cathédrale qui serait vouée inexorablement à disparaître.

Een van de mandaten van de UNESCO bestaat erin bijzondere aandacht te schenken aan de nieuwe globale dreigingen die het natuur- en cultuurerfgoed schade kunnen berokkenen en erop toe te zien dat de bewaring van de monumenten en landschappen bijdraagt tot de sociale cohesie.

De landschappen en monumenten van het Werelderfgoed zijn duidelijke uitingen van de natuur- en cultuurrijkdom van de hele mensheid en vormen herkenningstekens op de planeet. Ze symboliseren het feit dat de Staten en de volkeren zich bewust zijn geworden van de betekenis van die plaatsen, dat ze collectieve eigendom van de mensheid zijn en dat het erfgoed moet worden doorgegeven aan de toekomstige generaties <sup>(1)</sup>.

In 2005, heeft het Werelderfgoedcomité beslist om de impact van de klimaatveranderingen op de landschappen van het Werelderfgoed te bestuderen. In maart 2006, zijn 50 specialisten ter zake bijeengekomen in de zetel van de UNESCO. In juli van dat jaar, heeft de Organisatie bij het Werelderfgoedcomité een rapport voorgesteld over de voorspelling en de aanpak van de gevolgen van de klimaatverandering voor het werelderfgoed en een document over de strategie om de Staten te helpen aangepaste maatregelen te treffen.

De bedreigingen die de klimaatveranderingen vormen voor de op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO ingeschreven natuur- en cultuurlandschappen zijn het centrale thema van een in 2007 verschenen publicatie van de organisatie, met als titel « Case Studies on Climate Change and World Heritage ». Dat rapport (in het Engels) bevat 26 case studies – onder meer over de Tower of London, het Nationaal Park van de Kilimandjaro en the Great Barrier Reef – die de gevaren verduidelijken waaraan de 830 op de Werelderfgoedlijst ingeschreven landschappen zijn blootgesteld <sup>(2)</sup>.

Die publicatie, die dient om de bewustwording van het belang van de bewaring van het Werelderfgoed te bevorderen en daartoe steun te mobiliseren, omvat vijf hoofdstukken die handelen over gletsjers, biodiversiteit onder water, biodiversiteit op het land, archeologische sites en historische steden en nederzettingen <sup>(3)</sup>.

Gewapende conflicten en oorlog, aardbevingen en andere natuurrampen, vervuiling, stroperij, ongebreidelde stadsontwikkeling en groei van het toerisme vormen belangrijke problemen voor de werelderfgoed sites. Zij kunnen de eigenschappen waarvoor de site opgenomen is in de Werelderfgoedlijst in gevaar brengen. Die bedreigde sites kunnen in een situatie van « bewezen gevaar » verkeren als het gaat over specifieke en vaststaande bedreigingen, of in een situatie van « potentieel gevaar » als zij blootgesteld zijn aan bedreigingen die schadelijke

L'un des mandats de l'UNESCO est de prêter une attention particulière aux nouvelles menaces globales qui peuvent affecter le patrimoine, naturel et culturel, et veiller à ce que la conservation des sites et des monuments contribue à la cohésion sociale.

Éléments manifestes d'une richesse naturelle et culturelle appartenant à toute l'humanité, les sites du patrimoine mondial ainsi que les monuments constituent autant de repères sur la planète. Ils sont les symboles de la prise de conscience des Etats et des peuples quant au sens de ces lieux, et sont emblématiques de leur attachement à la propriété collective, et à la transmission de ce patrimoine aux générations futures <sup>(1)</sup>.

En 2005, le Comité du patrimoine mondial a pris la décision de commencer à étudier l'impact des changements climatiques sur les sites du patrimoine mondial. En mars 2006, 50 spécialistes en la matière se sont réunis au Siège de l'UNESCO, et en juillet de la même année, l'organisation a présenté au Comité du patrimoine mondial un rapport intitulé « Prédiction et gestion des effets des changements climatiques sur le patrimoine mondial » et une « Stratégie pour aider les Etats parties à mettre en œuvre des réactions de gestion adaptées ».

Les menaces que les changements climatiques font peser sur les sites naturels et culturels inscrits sur la liste du patrimoine mondial de l'UNESCO sont au cœur d'une publication de l'organisation parue en 2007 et intitulée « Etudes de cas sur les changements climatiques et le patrimoine mondial ». Ce rapport (en anglais) contient 26 études de cas – notamment sur la Tour de Londres, le Parc national du Kilimandjaro et la Grande barrière de corail – illustrant les dangers auxquels sont confrontés les 830 sites inscrits sur la Liste du patrimoine mondial <sup>(2)</sup>.

Cette publication, destinée à faire prendre conscience de l'importance de la sauvegarde du patrimoine mondial et à mobiliser un soutien à cet égard, est divisée en cinq chapitres qui traitent des glaciers, de la biodiversité marine, de la biodiversité terrestre, des sites archéologiques et des villes et peuplements historiques <sup>(3)</sup>.

Les conflits armés et la guerre, les séismes et autres catastrophes naturelles, la pollution, le braconnage, l'urbanisation sauvage et le développement incontrôlé du tourisme posent des problèmes majeurs aux sites du patrimoine mondial. Ils peuvent mettre en danger les caractéristiques pour lesquelles un site a été inscrit sur la Liste du patrimoine mondial. Ces sites en danger peuvent être en situation de « péril prouvé », quand il s'agit de menaces imminentes spécifiques et établies, ou en situation de « mise en péril », quand ils sont confrontés à des menaces

(1) Cf. [http://portal.unesco.org/culture/fr/ev.php-URL\\_ID=34323&URL\\_DO=DO\\_TOPIC&URL\\_SECTION=201.html](http://portal.unesco.org/culture/fr/ev.php-URL_ID=34323&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html)

(2) Cf. [http://whc.unesco.org/documents/publi\\_climatechange.pdf](http://whc.unesco.org/documents/publi_climatechange.pdf)

(3) Cf. <http://whc.unesco.org/fr/actualites/319/>

(1) Cf. [http://portal.unesco.org/culture/fr/ev.phpURL\\_ID=34323&URL\\_DO=DO\\_TOPIC&URL\\_SECTION=201.html](http://portal.unesco.org/culture/fr/ev.phpURL_ID=34323&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html)

(2) Cf. [http://whc.unesco.org/documents/publi\\_climatechange.pdf](http://whc.unesco.org/documents/publi_climatechange.pdf)

(3) cf. <http://whc.unesco.org/fr/actualites/319/>

gevolgen kunnen hebben voor hun waarde als werelderfgoed.

Op grond van de Conventie van 1972, kan het Werelderfgoedcomité goederen waarvan de bescherming noopt tot « grote werken waarvoor bijstand gevraagd wordt » opnemen in de lijst van bedreigd werelderfgoed.

De opname van een site in de lijst van bedreigd werelderfgoed biedt het Werelderfgoedcomité de mogelijkheid het bedreigd goed onmiddellijk ter hulp te komen via het Werelderfgoedfonds. De opname houdt ook een waarschuwing in voor de internationale gemeenschap, in de hoop dat zij iets onderneemt om de betrokken plaatsen te redden. Op die manier kunnen de specialisten inzake bescherming op doeltreffende wijze tegemoet komen aan specifieke noden. Vaak volstaat enkel het vooruitzicht dat een site in die lijst wordt opgenomen om snel beschermende maatregelen te nemen.

Voor de opname van gelijk welke site in de lijst van bedreigd werelderfgoed, moet het Comité, in overleg met de betrokken verdragsluitende Staat, een programma met corrigerende maatregelen uitwerken en goedkeuren, en daarna volgen hoe de toestand op de site evolueert. Alles moet in het werk gesteld worden om de waardevolle aard van de site te beschermen zodat die zo vlug mogelijk kan geschrapt worden van de lijst van bedreigd werelderfgoed.

Alle betrokken partijen zien de opname in de lijst van bedreigd werelderfgoed niet op dezelfde manier.

Sommige landen beschouwen het als een manier om de internationale aandacht te winnen voor hun problemen en bekwame bijstand te krijgen om ze op te lossen. Andere landen willen die opname echter liever voorkomen omdat ze het beschouwen als een schande. De opname van een site in de lijst van bedreigd werelderfgoed mag in geen geval beschouwd worden als een sanctie, maar als een weg om op doeltreffende wijze tegemoet te komen aan specifieke beschermingsbehoeften.

Ingeval de problemen van een site op grond waarvan ze werd opgenomen in de Werelderfgoedlijst opgelost raken, kan het Comité beslissen ze te schrappen van de lijst van bedreigd werelderfgoed én van de Werelderfgoedlijst. Tot op heden is het nooit nodig geweest die bepaling van de richtsnoeren inzake de tenuitvoerlegging van de Werelderfgoedconventie toe te passen <sup>(4)</sup>.

De UNESCO biedt dus een kans om het gevaar dat de kathedraalbeuken thans lopen te benadrukken en tevens een middel te vinden om dat te verhelpen.

(4) Cf. <http://whc.unesco.org/en/158>

qui pourraient avoir des effets nuisibles sur leurs valeurs de patrimoine mondial.

Aux termes de la Convention de 1972, le Comité du patrimoine mondial peut inscrire sur la Liste du patrimoine mondial en péril les biens dont la protection exige « de grands travaux et pour lesquels une assistance a été demandée ».

L'inscription d'un site sur la liste du patrimoine mondial en péril permet au Comité d'accorder immédiatement au bien menacé une assistance dans le cadre du Fonds du patrimoine mondial. Elle alerte également la communauté internationale dans l'espoir que celle-ci se mobilise pour sauver les sites concernés. Elle permet aux spécialistes de la conservation de répondre efficacement à des besoins spécifiques. En fait, la simple perspective d'inscription d'un site sur cette liste est souvent efficace et peut déclencher l'adoption rapide de mesures de conservation.

L'inscription de tout site sur la liste du patrimoine mondial en péril exige du Comité qu'il élabore et adopte, en concertation avec l'Etat partie concerné, un programme de mesures correctives et qu'il suive ensuite l'évolution de l'état du site. Tout doit être fait pour restaurer les valeurs du site afin de permettre son retrait de la liste du patrimoine mondial en péril dès que possible.

L'inscription sur la liste du patrimoine mondial en péril n'est pas perçue de la même manière par toutes les parties concernées.

Certains pays demandent l'inscription d'un site pour focaliser l'attention internationale sur ses problèmes et obtenir une assistance compétente pour les résoudre. D'autres, cependant, souhaitent éviter une inscription qu'ils perçoivent comme un déshonneur. Le classement d'un site en tant que patrimoine mondial en péril ne doit en tout cas pas être considéré comme une sanction, mais comme un système établi pour répondre efficacement à des besoins spécifiques de conservation.

Si un site perd les caractéristiques qui lui ont valu d'être inscrit sur la liste du patrimoine mondial, le Comité peut décider de le retirer à la fois de la liste du patrimoine mondial en péril et de la liste du patrimoine mondial. A ce jour, il n'a jamais été amené à appliquer cette disposition des Orientations devant guider la mise en œuvre de la Convention du patrimoine mondial <sup>(4)</sup>.

L'UNESCO offre donc un double potentiel de mise en évidence du péril encouru aujourd'hui par la hêtraie cathédrale, et une voie pour se doter d'une chance d'y remédier.

(4) Cf. <http://whc.unesco.org/fr/158>

Het scenario dat wetenschappers hebben geschetst inzake de evolutie van het ecosysteem van het woud gaat namelijk uit van een waarschijnlijkheid grenzende voorspellingen van het IPCC. Zonder de wetenschappelijke geldigheid van die vooruitzichten in vraag te stellen of het idee dat de beuk gaat verdwijnen bij voorbaat en overhaast te bevestigen, is het van belang de draagwijdte van de conclusies van de huidige onderzoeken goed af te wegen en in de richtsnoeren voor het beheer van het woud de waarborg op te nemen dat de beuk, en vooral het kathedraalwoud, hun plaats kunnen behouden ingeval de huidige voorspellingen in de toekomst toch geen werkelijkheid worden.

Niet alleen het woud op zich is waardevol; ook de bodem is dat. Het Zoniënwoud, dat is ook 50 km<sup>2</sup> sterk gevarieerd reliëf, met leemgrond die een beeld geeft van het klimaat op het einde van de jongste ijstijd, zowat 10.000 jaar geleden, en zulks al op een diepte van 30 tot 40 centimeter.

De bodem, met zijn problematische vruchtbaarheidsgraad, is dezelfde als die welke de eerste landbouwers hebben proberen te bewerken in de leemstreek van West-Europa. Het verschil tussen bosgrond en landbouwgrond is te wijten aan het ingrijpen van de mens. Een reeks sporen zijn al duizenden jaren perfect bewaard en vormen een uniek archeologisch erfgoed.

Het reliëf en de bodem van het Zoniënwoud vormen ook vandaag nog een uniek erfgoed dat, volgens Roger Langohr <sup>(5)</sup>, moet worden bewaard, op zijn minst al uit aardrijkskundig en archeologisch oogpunt.

En effet, le scénario de l'évolution de l'écosystème forestier ébauché par les scientifiques est lui-même basé sur les conclusions prévisionnelles d'ordre probabiliste du GIEC. Sans mettre en cause la validité scientifique des perspectives proposées, plutôt que d'entériner anticipativement et de manière précipitée l'idée d'une disparition du hêtre, il importe de bien sous-peser la portée des conclusions enseignées par les études actuelles et d'intégrer, dans les orientations de gestion de la Forêt, la garantie que le hêtre et singulièrement la hêtraie cathédrale puissent conserver leur place au cas où les prévisions actuelles ne seraient pas rencontrées dans l'avenir.

A la valeur de la forêt s'ajoute la valeur du sol sur lequel elle s'enracine. En effet, le site de la Forêt de Soignes, c'est aussi près de 50 km<sup>2</sup> de relief fort varié, avec des sols limoneux qui montrent les caractéristiques des conditions climatiques de la fin de la dernière glaciation, il y a quelque 10.000 ans, et cela déjà à partir d'une profondeur de 30 à 40 centimètres.

Les sols, avec leurs problèmes de fertilité, sont identiques à ceux que les premiers agriculteurs ont essayé de mettre en culture dans la région limoneuse de l'Europe de l'Ouest. La différence entre les sols sous forêt ou sous agriculture est due à l'homme. Une série de traces sont parfaitement conservées depuis des millénaires, constituant un patrimoine archéologique unique.

Ainsi, le relief et les sols de la Forêt de Soignes représentent également aujourd'hui un héritage unique qui mérite d'être protégé, au moins pour les sciences de la terre et l'archéologie, selon Roger Langohr <sup>(5)</sup>.

André du BUS de WARNAFFE (F)  
 Ahmed MOUHSSIN (F)  
 Els AMPE (N)  
 Annemie MAES (N)  
 Brigitte DE PAUW (N)  
 Ahmed EL KTIBI (F)

(5) La Forêt de Soignes (hoofdstuk 20), uitg. Mardaga, 2009.

(5) La Forêt de Soignes (chapitre 20), Editions Mardaga, 2009.

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE**

**teneinde de UNESCO  
voor te stellen om  
het Zoniënwoud in te schrijven op  
de lijst van het Werelderfgoed van de Mens**

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,

Overwegende dat het verantwoordelijkheid draagt op milieu- en maatschappelijk vlak;

Overwegende dat de overheid een voorbeeldrol te vervullen heeft en een voortrekkersrol kan spelen inzake respect voor de integriteit van de biosfeer;

Overwegende dat de oplossing voor de milieuproblemen en inzonderheid de opwarming van de aarde een collectieve bewustwording vereist en de betrokkenheid van elk-  
een;

Overwegende dat het Comité voor het Werelderfgoed tijdens zijn 25ste zitting in 2001 overeengekomen is dat de bossen bijzondere aandacht verdienen en, bijgevolg, zijn goedkeuring heeft gehecht aan het opstellen van het Bosprogramma van het Werelderfgoed teneinde, zo veel mogelijk, de Conventie van het Werelderfgoed te gebruiken als vector voor een beter behoud van de bossen over de hele wereld;

Overwegende dat het jaar 2010 door de Verenigde Naties uitgeroepen is tot Internationaal jaar van de Biodiversiteit;

Gelet op de belangrijke ecologische functie van het Zoniënwoudmassief;

Gelet op het belang van de populaties om het hoofd te bieden aan de bedreigingen als gevolg van de klimaatwijzigingen;

Gelet op het historisch monumentale karakter van het kathedraalwoud;

Gelet op het feit dat het Zoniënwoud zich uitstrekt over de drie Gewesten,

Verzoekt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering er zich samen met de andere Gewesten toe te verbinden om de

**PROPOSITION DE RESOLUTION**

**visant à soumettre à l'UNESCO  
la proposition d'inscription, sur la liste  
du Patrimoine mondial de l'humanité, de  
la Forêt de Soignes et de la hêtraie cathédrale**

Le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Considérant sa responsabilité environnementale et sociale;

Considérant que l'autorité publique a vocation d'exemplarité et peut être un modèle d'initiative en matière de respect de l'intégrité de la biosphère;

Considérant que la réponse aux enjeux conséquents à la crise environnementale et singulièrement au réchauffement climatique requiert une prise de conscience collective et l'implication de chacun;

Considérant que le Comité du patrimoine mondial, lors de sa 25ème session en 2001, a convenu que les forêts méritaient un intérêt spécifique, et a ainsi approuvé la création du Programme des forêts du patrimoine mondial afin d'utiliser, autant que possible, la Convention du patrimoine mondial comme mécanisme pour une meilleure conservation des forêts à l'échelle globale;

Considérant que l'année 2010 est proclamée par les Nations unies, année internationale de la biodiversité;

Considérant l'importance des services écologiques fournis par le massif de la Forêt de Soignes;

Considérant la nécessité de faire évoluer les peuplements afin de faire face aux menaces liées aux changements climatiques;

Considérant le caractère monumental historique de la hêtraie cathédrale;

Considérant l'extension territoriale de la Forêt de Soignes sur les 3 Régions;

Invite le Gouvernement à s'engager avec les autres Régions à soumettre la candidature de la Forêt de Soignes,

UNESCO voor te stellen om het Zoniënwoud, met inbegrip van de bodem, en inzonderheid van het kathedraalwoud, in te schrijven op de Werelderfgoedlijst.

y compris le sol qui la porte, et singulièrement de la hêtraie cathédrale, auprès de l'UNESCO en vue de son inscription sur la liste du patrimoine mondial.

André du BUS de WARNAFFE (F)

Ahmed MOUHSSIN (F)

Els AMPE (N)

Annemie MAES (N)

Brigitte DE PAUW (N)

Ahmed EL KTIBI (F)

